

JOSEPH RATZINGER

Božja ljubezen je neizčrpna

Dragi sobratje v duhovniški službi, drage sestre in bratje v Gospodu!

»Ker je Gospod ljubil svoje, jih je ljubil do dopolnitve, do skrajnosti,« tako nam pravi evangelij. Bog gre v svoji ljubezni res do skrajne mere, do poslednje meje in še čez. Spusti se navzdol k nam in postane eden od nas, da bi nam pokazal svojo ljubezen. Božje oblačilo je tako rekoč odložil, prišel dol k nam in se oblekel kakor suženj.

In poklekne k našim nogam, da bi umil naše umazane noge, da bi nas napravil spodobne za mizo, da bi nas napravil sposobne za Boga.

V tem dogajanju zadnje večerje je postala vidna in navzoča celotna Jezusova pot, vsa njegova skrivnost. Spusti se, da bi nas napravil čiste, da bi nas oprostil smradu in nečistosti našega greha, da bi mogli sedeti pri njegovi mizi. Kopel, v kateri nas umije, je njegova ljubezen. Samo ona ima očiščujočo moč, da spremeni človeka in ga povzdigne k Bogu.

Ta ljubezen je neizčrpna, zadostuje za vse čase. Zadostuje za vse grehe. Namenjena je nam vsem. In vedno znova je tu v očiščujoči moči Božje besede, ki nas nagovarja. Vedno znova je tu v sveti in preoblikujoči moči krsta ter zakramenta odpuščanja. Gospod venomer poklekne k našim nogam, da bi umil naše noge; da bi opravil služenje sužnja, da bi nas mogel dvigniti k sebi.

Gospod ni oddaljeni Bog, ki gleda svet le od daleč. Ker je velik, vidi tudi, kar je majhno. Ker je velik, mu ni nič malenkostno. Ker

je velik, se more tudi sam napraviti majhnega. Ker je velik, vidi tudi, da je človeška duša, ki jo je ustvaril za večnost, večja kakor celotna osončja. Vidi, da je vredno skloniti se k nam in očistiti dušo.

Včasih bi radi rekli: ni primerno za Boga, da izkustveno doživlja vse bednosti človeškosti prav do bolečine in smrti. To se ne spodobi za njegovo veličino. A takšna dozdevna spoštljivost pred Božjo veličino je napačna ponižnost, ker ne določamo mi, ampak on, kaj je dostojno Boga. In Bog ve, da je njegovemu dostojanstvu primerno prav to, da ljubi do skrajnosti; da nas sprejema v kopel svoje preoblikujoče ljubezni in nas dviga k sebi.

»Vi ste čisti, toda ne vsi« (13,10). V tem pretresljivem stavku je vidna velikost Božjega daru, a je hkrati vidno, da ljubezen, ki s strani Boga ne pozna nobene meje, naleti na mejo s človekove strani. Človek se more upirati ljubezni in se s tem odreči svoji lastni veličini. Skrivnost izdajstva je v tej uri že navzoča. »Vi ste čisti, toda ne vsi.« Kaj to pomeni? Kdo je čist? Kaj je to – »čist«?

Nečist je Juda prav s tem, da se upira ljubezni, misleč, da ima bolj prav. Nečist postane človek s tem, ko misli, da ne potrebuje Boga, ampak hoče sam urejati svoje življenje in svet. Nečist postane, kdor bi rad samo sebe in odriva Boga proč.

To se lahko dogaja v zelo različnih oblikah. Obstaja »plehkost zla«, kakor jo moremo zapaziti v nekem smislu tudi pri Judežu. Kaj se je pravzaprav zgodilo z njim? Pričakoval je, da bo Jezus vzpostavil novi Izrael, pregnal Rimljane in končno ustanovil Izraelovo kraljestvo. Pa se ni zgodilo nič. Na svet je prišla samo ponižnost njegove besede in njegove dobrote. In to je Judu premalo, ljubezen mu je premalo. Velja samo to, kar človek lahko naredi, samo oblast in uspeh. Oblast in uspeh imata veljavo, ne pa ljubezen, ne vera, ne beseda.

Juda hoče spremeniti svet na drugačen način. In zasvojen je z denarjem, kakor nam pove Janez. Trideset srebrnikov mu je več vredno kakor ljubezen. Denar mu je več vreden kakor prijateljstvo in zvestoba.

Ta lakomnost, ta materializem ga vodi v laž. Uganjati mora dvojno igro. Nima več zveze z resnico. Poljub in nagovor pred-

stavljata videz ljubezni, a sta izraz njegove zlaganosti, njegovega strmoglavljenja v neresnico. Odklon od resnice je obenem uničenje ljubezni in to onečasti človeka. Zakrkne se. Noče več verjeti, da se izgubljeni sin še vedno lahko vrne domov. Ne zdi se mu več mogoče, da očiščujoča dobrota Boga, ozdravljajoča ljubezen Boga zadostuje tudi zanj; in tako odvrže zamazano življenje.

Nam pa Gospod govori: šel sem do meje in moja ljubezen zadostuje za vas vse. Ima odpuščajočo moč, da vas vedno znova pobere in dvigne. Gospod nas kliče, naj se vedno znova odpravimo k njemu, se podamo v kopel njegovih milosrčnosti – ne samo glavo, ampak tudi roke in noge, preprosto naj se mu pustimo umiti in očistiti.

Še nekaj drugega bi rad na kratko razložil. Gospod pravi nato: »Umil sem vam noge in vam dal zgled. Tudi vi ste dolžni drug drugemu umivati noge« (13,14s). To najprej pomeni, da krščanstvo ni moralizem, ampak je dar. Ni najprej zahteva, ampak darilo. Bog se nam podarja in nam daje, česar mi ne moremo dati: to, da nas od vekomaj ljubi, da nas pričakuje, nas vabi k sebi. Daje mi gotovost. Hoče nas. Pozna me. Čaka name. Pred menoj se sklanja do tal. Tako me ceni, da postane suženj, da bi me očistil in ozdravil.

Krščanstvo je najprej dar in darilo, a to darilo nato razvija svojo notranjo dinamiko. Priteguje nas v svojo dinamiko, tako da z njim postanemo darovalci. Kakor je Gospod umil noge, tako naj delamo tudi mi.

Kaj pa pomeni drug drugemu umivati noge? Kako to gre? Gotovo najprej tako, da izostrimo pogled dobrote. Tako da izkazujemo svojo dobroto drugemu, trpečemu, nesimpatičnemu, izključenemu, tistemu, ki ga sploh ne maramo, in tistemu, ki ga drugi ne marajo. Postanemo naj dobri ljudje, ki pomagajo in ozdravljajo.

V stari zavezi je duhovnik glede premoženja izenačen s sirotami in tujci. Vsi ti ne živijo od posesti kakor drugi državljani Izraela, ki prejmejo posest v Sveti deželi. Živijo od Božje dobrote, ki jo prejemajo po ljudeh. Bog čaka, da ga zastopamo in tistim, ki nas potrebujejo, podarjamo življenje s svojo dobroto. Drug drugemu umivati noge pomeni drug drugemu podarjati kruh dobrote. V hoji

za Jezusom pa njegovo umivanje nog najprej pomeni, da drug drugemu vedno znova odpuščamo. Kakor nam on odpušča brez meja, naj tudi mi drug drugemu vedno podarjamo odpuščanje; znova naj zaupamo drug drugemu, kakor on zaupa nam. Vedno znova si v vseh razočaranjih začenjajmo umivati noge, da na svetu zavlada zveličanje. Pomeni, da drug drugemu podarjamo Božjo besedo in njegovo očiščujočo moč; drug drugemu podarjamo Kristusa, ki je zveličanje nas vseh in očiščenje nas vseh.

V teh dneh se hočemo Gospodu zahvaliti, da nas je ljubil in nam nenehno izkazuje ljubezen do skrajnosti brez konca. Hočemo se mu zahvaliti, da nas uči zaupanja; saj vemo, da smemo vedno priti k njemu.

Hočemo se mu zahvaliti, da nas priteguje k sebi in nas v sveti evharistiji že zdaj sprejema kot svatbene goste svoje večne ljubezni.

Hočemo ga prositi, da bi se mu vedno znova dali očiščevati. Hočemo ga prositi, naj nam pomaga, da bi njegovo veliko darilo podarjali naprej v ta naš svet. Amen.